

■ TRIBUNA POLITICA

Mes ultim text per la Tribuna politica

DA MARTIN JÄGER,
CUSSEGLIER GUVERNATIV

Is tschintg cussegliers naziunals, ils dus commembers dal cussegl dals chantuns sco er ils cussegliers guvernativs dal Grischun survegnan mintga onn il december dal chauradatur da La Quotidiana la repartiziun cun l'infurmaziun cura che tgi vegn suppligà da furnir in text per la Tribuna politica da l'onn suandant. Uschia è er il schef dal departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient envidà da formular mintga 12 emnas ses patratgs tenor libra tscherna per las lecturas ed ils lecturs, e quai sin l'ultima pagina da l'unica gasetta quotidiana rumantscha dal mund. La suletta prescripziun da la redacziun èn «maximalmain 3000 battidas». Dapi ch'jau hai surpiglià mes uffizi il schaner 2011 hai jau adina profità gugent da quest'ocasiun. L'onn 2018 hai jau scrit quatter giadas per la Tribuna politica, l'emprima giada ils 2 da favrer, l'ultima giada oz, ils 12 d'october. Quai è pia mes ultim text per la Tribuna politica!

Mias columnas ch'jau hai scrit per La Quotidiana chattais vus tuttas en l'internet sut www.ekud.gr.ch / Rumantsch / Sur da nus / Schef dal departament / Columnas/Blogs / Columnas. E tenor las prescripziuns da la lescha da linguas èn ellas er vegnidas transladas en las trais

linguas chantunalas. Sa chapescha ch'jau hai scrit cunzunt davart temas che pertutgan mes departament interessant: dumondas da la furmaziun sco l'integrasiun u il nov plan d'instrucziun, la promoziun da la cultura en 150 valladas, il sport sco scola per la vita, la tgira ed il mantegniment da nossa patria, e quai da la tgira da monuments sur la protecziun cunter la canera fin al recicladi u a la protecziun dal clima... Perquai che nus scripturs da las columnas avain propi survegnì da la redacziun la renumada «carte blanche» hai jau ristgà da scriver er davart temas sco la «societad egocentrica» excessiva ubain davart la dumonda «rassissem en il Grischun?».

Natiralmain ch'jau sco minister da linguas dal Grischun hai er scrit davart dumondas da las linguas – per exempel davart la «plivalur da la plurilinguitad». E dumondas da las linguas m'han adina occupà surproporziunalmain durant mia perioda guvernamentala, er independen-tamain dals temas tscher-

nids per la columna en LQ: Tge linguas estras duain vegnir emprendidas cura? Quant rumantsch grischun dastga vegnir declerà sco obligatoric cun l'introducziun dal Plan d'instrucziun 21? Co sa preschenta l'avegnir da la pressa rumantscha e taliana en il Grischun? Tge meds d'instrucziun pudain nus producir en tgenina da nossas set linguas da scola actualas?

Er sche bleras da questas dumondas vegnan a fatschentar vinavant er mes successur dastg jau bain constatar cun satisfacziun che la gronda dispita entaifer la Rumantschia, en la quala jau sun davairas vegnì bittà il cumenzament da mes temp d'uffizi, ha pudì vegnir quietada durant mia perioda guvernamentala er grazia a las decisiuns che nus avain prendì. Quai è er stà urgentamain necessari perquai che las discussiuns al cumenzament da quest decenni n'han betg mo laschà svanir bleras energias entaifer la Rumantschia, ellas han er procurà per pouca chapientscha ordaifer la Rumantschia – en il Grischun tudestg ed en ils auters chantuns.

Il minister da linguas dal Partenz sa retira uss. Mes antecessur è stà in Grischun talian, mes successur è in Rumantsch. N'è questa successiun betg in bel simbol da nossa trilinguitad grischuna?